

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

Davacı : Opet Petrolcülük A.Ş.

Vekili : Av. Nedim Soran

Bestekar Sok. 61-A/3 Kavaklıdere/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza, B 3 Blok Bilkent / ANKARA

Davanın Özeti : Rekabet Kurumu tarafından 20.07.2009 tarihinde internet sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulan, Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34., 35., 36., 37., ve 38. maddeleri ile 01.06.2009 tarihinde internet sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulan, akaryakıt sektöründe intifa sözleşmelerinin muafiyetten yararlanma süresinin en fazla beş yıl olarak belirlendiğine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.03.2009 tarihli, 09-09/186-56 ve 09-09/187-57 sayılı kararlarının ve "duyuru" niteliğindeki düzenleyici işlemin; dikey anlaşma olarak kabul edilemeyecek, dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında bulunmayan kira ve intifa hakkı sözleşmelerinin de beş yıl ile sınırlandırılmasının hukuka aykırı bulunduğu, bayilik sözleşmesi dışında bu tür sözleşmelerin Kurum tarafından denetlenemeyeceği, Kurum tarafından bayilik sözleşmelerinin, intifa ve kira sözleşmeleriyle birlikte geçmişe etkili şekilde uygulanmasının, kurulmuş olan intifa hakkının yok sayılmasına neden olacağı, bu şekilde yasaların geriye yürümezliği ilkesinin ve kazanılmış hakların ihlâl edileceği, 15-20 yıl olarak kurulan intifa hakkının yapılmış olan yatırımların güvence altına alınmasına yönelik olduğu, geçmişte kurulmuş olan bayilik sözleşmelerinin, bu şekilde yüksek bedeller ödenerek yapıldığı, iyi hizmet verilebilmesi ve müşteri memnuniyeti açısından yatırımın şart olduğu, intifa hakkının Medeni Kanun'un 794. ve devam eden maddelerince kurulduğu, Kurum tarafından özel hukuka konu olan bu alanda karar alma yetkisinin bulunmadığı, intifa hakkının ancak Medeni Kanun hükümleri uyarınca sonlandırılabilceği, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararının da bu yönde olduğu, Rekabet Kurulu'nun yakın zamanda aldığı kararlarında bayilik sözleşmelerine on yıla kadar muafiyet tanınmasına karar verildiği, AB ülkeleri ile Türkiye'de akaryakıt istasyonunun kurulumu açısından büyük farklılıkların bulunduğu, AB ülkelerinde istasyonların mülkiyetinin sağlayıcı olan dağıtıcıya ait iken, Türkiye'de bu durumun tam tersi olarak mülkiyetin bayinin elinde bulunduğu, dolayısıyla ülkemizde bayilerin sağlayıcılara göre belli bir gücü elinde bulundurduğu, Rekabet Kurumu'nun akaryakıt sektörüne yönelik olarak bir karar alırken bu durumu da dikkate alması gerektiği, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun sektöre yeni bir yapı getirdiği, dolayısıyla dağıtıcı ile bayi arasındaki ilişkinin düzenlenmesinde bu Kanun'un uygulanması gerektiği, 5015 sayılı Kanun'un özel yasa niteliğinde olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un uygulanma olanağı bulunmadığından, Rekabet Kurulu tarafından bu alanın denetlenemeyeceği, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde 5388 sayılı Kanun'un 1.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

maddesiyle yapılan değişiklikle sözleşmeleri beş yılla sınırlayan yasal sürenin kaldırıldığı, bu durumdan, olayın özelliğine göre bu süreyi aşan sözleşmelere muafiyet tanınabileceğinin kabulü gerektiği, Kanun'daki bu değişikliğe rağmen, 2002/2 sayılı Tebliğ'de sözleşmeleri beş yılla sınırlayan hükmün aynen korunduğu, bu kuralın yasal bir dayanağının kalmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Rekabet Kurulu kararlarının Kurum internet sitesinde duyurulmasının, idari davaya konu edilemeyeceği, duyurunun, 4054 sayılı Kanun'un 55. maddesine göre Danıştay'da dava konusu edilebilecek bir işlem olmadığı, sektörün bilgilendirilmesi amacıyla duyurunun yapıldığı, ayrıca davacı şirketin Rekabet Kurulu'nun 05.03.2009 tarihli, 09-09/186-56 ve 09-09/187-57 sayılı kararlarına karşı dava açma ehliyetinin de bulunmadığı, sözü edilen Kurul kararlarının, Kurum internet sitesinde yayınlanmasıyla, düzenleyici işlem niteliği kazanmayacağı, dava konusu edilen Kılavuz'la da rekabet yasağının uygulanmasına açıklık getirildiğinden, idari davaya konu edilemeyeceği, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 13.05.2008 tarih ve E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararında intifa ve bayilik sözleşmelerinin süre yönünden birlikte değerlendirilmesi gerektiğinin belirtildiği, dava konusu işlemlerle, bu sektörde faaliyette bulunan teşebbüslere, 18.09.2010 tarihine kadar sözleşmeleri 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun hale getirebilmesi için süre tanındığı, yine bu sözleşmelerin Kanun'un 4. maddesinden bu tarihe kadar muaf tutulduğu, ancak bu tarihten sonra bu geçiş sürecinde de gerekli değişikliklerin yapılmaması halinde, 4054 sayılı Kanun'da öngörülen incelemenin yapılacağına duyurulduğu, dolayısıyla dağıtıcılar tarafından yasaların geriye yürümezliği ve hukukî belirlilik ilkelerinin ihlâl edildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığı, kazanılmış bir haktan söz edebilmek için, teşebbüslere yönelik öncesinde hak sağlayıcı bireysel bir işlemin tesisi gerektiği, düzenlemenin tüm sektöre eşit olarak uygulanması gerektiği, intifa hakkının ne şekilde terkin edileceğinin, özel hukuk alanına özgü bir sorun olduğu, Kurum tarafından doğrudan intifa hakkının terkin yönünde bir karar alınmadığı, Danıştay kararında da vurgulandığı üzere, bu sözleşmenin bayilik sözleşmesiyle ilişkisinin değerlendirildiği, sağlayıcı ile alıcı arasında kurulan dikey sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun uyarınca denetiminde Rekabet Kurumu'nun yetkili bulunduğu, yürürlükte olan bu tür sözleşmelerin Kurum tarafından inceleneceği ve gerektiğinde müdahale edilebileceği belirtilerek, hukukî dayanaktan yoksun bulunan davanın usul ve esas yönünden reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Mevzuat hükümlerinin birlikte incelenmesinden; alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması halinde, ilgili sözleşmeye grup muafiyetinin uygulanmayacağı, başka bir anlatımla sözleşmenin Kanun'un 4. maddesine aykırı hale geleceği, öte yandan Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki "muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği" hükmünden hareketle de belli koşulların bulunması halinde belli yükümlülükler getirilerek beş

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

yıllık süreyi aşan dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanabileceği anlaşılmakta olup, davacı şirket tarafından iptali istenilen Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34., 35., 36., 37., ve 38. maddelerinin rekabet etmeme yükümlülüğünün nasıl uygulanması gerektiğinin açıklandığı, belirtilen düzenlemelerin üst hukuk normlarına aykırı bir yönünün bulunmadığı görülmektedir.

Öte yandan, alıcıya getirilen rekabet yasağının süresi bayi ile dağıtıcı arasında kurulan ilişkinin sektörde rekabetin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendi ile rekabet yasağı içeren dikey anlaşmaların süresinin, belirsiz süreli veya beş yılı aşması halinde bu tür sözleşmelere grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurala bağlanmış bulunmaktadır. Ancak, akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hale gelmesindeki en önemli unsur, uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa hakları oluşturmaktadır. Özellikle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ve bu tesbitin sözleşmenin süresine bağlı olması, işletme ve kira sözleşmesinin arasındaki bağlantının ortaya konulmasını gerektirmektedir. Yargı kararında gerekçe haline gelen bu durumu dikkate alan Rekabet Kurulu tarafından bayilik sözleşmeleriyle bu sözleşmeye süre yönünden etkisi bulunabilen intifa hakkı, kira sözleşmesi ve kredi sözleşmesi gibi sözleşmeleri birlikte değerlendirerek, bayi ile dağıtıcı arasında kurulacak ilişkinin sektörü rekabete kapama etkisinin ortadan kaldırılması ve her beş yılda bir bayinin başka bir dağıtıcıyla çalışabilmesi amacıyla, bu alanda rekabetin tesisine yönelik olarak alındığı anlaşılan Kurul kararlarında ve bu kararların sektörde faaliyette bulunan teşebbüslere duyurulmasına yönelik işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Elmas MUCUKGİL'in Düşüncesi : Rekabet Kurumu tarafından Kurum internet sitesinde 20.07.2009 tarihinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulan, Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34., 35., 36., 37. ve 38. maddeleri ile 01.06.2009 tarihinde internet sitesinde yayımlanan akaryakıt sektöründe intifa sözleşmelerinin muafiyetten yararlanma süresinin en az beş yıl olarak belirlendiğine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.03.2009 tarih ve 09-09/186-56 ve 09-09/187-57 sayılı kararlarının ve duyuru niteliğindeki düzenleyici işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin usule yönelik itirazları yerinde bulunmamıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kuralına yer verilirken madde içeriğinde hukuka aykırı ve yasak olan haller sayılmıştır. "Muafiyet" başlığıyla düzenlenen 5.maddesinde ise; a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması şartlarının tamamının varlığı halinde Kurul'un teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, ikinci fıkrasında; muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği, muafiyet kararlarının anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmışsa koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerli olduğu, Kurul'un, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hükme bağlanmıştır.

2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile Değişik, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin 2. maddesinde; üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar -dikey anlaşmalar- bu Tebliğde belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanunun 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur. 3. maddesinin d) bendinde; Rekabet Etmeme Yükümlülüğü: Alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük, ayrıca alıcının bir önceki takvim yılındaki alımları esas alınarak, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin %80'inden fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın alınmasına yönelik olarak alıcıya doğrudan veya dolaylı biçimde getirilen herhangi bir yükümlülüğün de rekabet etmeme yükümlülüğü olarak kabul edileceği açıklanmıştır. 5. maddesinin a) bendinde de; alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü, rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda belirtilen süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması halinde, rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli sayılacağı, alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabileceği, şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğünün, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsayacağı düzenlenmesi yapılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

Yasanın 5. maddesi ikinci fıkrasındaki muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği hükmü, muafiyeti yalnızca süreye bağlamayıp, belirli şartların ve belirli yükümlülüklerin de yerine getirilmesi halinde muafiyetin uygulanabilmesini öngörmektedir. Bu halde Tebliğ ile getirilen beş yıllık süreyi aşan dikey anlaşmaların da muafiyetten yararlanabileceği anlaşıldığından, Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuzun 34., 35., 36., 37. ve 38. maddelerinde rekabet etmeme yükümlülüğünün uygulanmasına yönelik açıklamanın yapıldığı sonucuna ulaşılmakta olup, dayanak oluşturan düzenlemelere aykırılık bulunmamaktadır.

Yine dava konusu 14.7.2002 tarihli ve 24815 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğine 2003/3 sayılı Tebliğ ile eklenen Geçici Maddede, Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanılabilmesi için, bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yukarıdaki 1 inci madde ile getirilen değişikliğe uygunluğunun sağlanması gerekeceği, bu süre içerisinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinde öngörülen yasaklamanın uygulanmayacağı belirtilmiştir.

2003/3 sayılı Tebliğ ile getirilen kural ile kuralın getirildiği tarihten önce dağıtıcılar ile bayiler arasında kurulan sözleşmelerin Tebliğe uygun hale getirilmesi için iki yıllık bir geçiş süresi öngörülmüş, geçiş süresini açıklayan Kurul kararlarında da bu süre en son 18.09.2010 tarihi olarak belirlenmiş, bu tarih sonrasında Yasanın 4. maddesi hükmünün uygulanacağı esası benimsenmiştir.

Dağıtıcı ile bayi arasındaki intifa hakkı ve bayilik sözleşmelerinin süreleriyle ilgili olarak dağıtıcılar tarafından yapılan şikayetle ilgili olarak Rekabet Kurulunca 05.03.2009 tarihli ve 09-09/186-56 ve 09-09/187-57 sayılı kararlar verilmiş ve kararların içeriğini yansıtan sonuç bölümü Kurumun internet sitesinde yayımlanarak, akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslere dava konusu duyuru ile açıklamada bulunulmuştur.

Sözü edilen kararlar ve duyuruda, bayi ile dağıtıcı arasında kurulan ilişkide rekabet yasağının süresi sektörde rekabetin sağlanması açısından büyük önem taşıdığından, Tebliğin 5. maddesinin "a" bendi ile rekabet yasağı içeren dikey anlaşmaların süresinin, belirsiz süreli veya beş yılı aşması halinde bu tür sözleşmelere grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır. Ancak akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hale gelmesindeki en önemli unsuru, uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa hakları oluşturduğundan, özellikle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ve bu tespitin sözleşmenin süresine bağlı olması işletme ve kira sözleşmesinin arasındaki bağlantının ortaya konulmasını gerektirmektedir.

Yargı kararları ile irdelenen bu durum dikkate alınarak, Rekabet Kurulu tarafından bayilik sözleşmeleriyle bu sözleşmeye süre yönünden etkisi bulunabilen intifa hakkı, kira sözleşmesi ve kredi sözleşmesi gibi sözleşmeler birlikte değerlendirilerek, bayi ile dağıtıcı arasında kurulacak ilişkinin sektörü rekabete kapama etkisinin ortadan kaldırılması ve her

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

beş yılda bir bayinin başka bir dağıtıcı ile çalışabilmesi amacıyla bu alanda rekabetin sağlanmasına yönelik olarak alınan Kurul kararlarında ve bu kararların sektörde faaliyette bulunan teşebbüslere duyurulmasına yönelik işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacının; Kurum tarafından bayilik sözleşmelerinin, intifa ve kira sözleşmeleriyle birlikte geçmişe etkili şekilde uygulanmasının kurulmuş olan intifa hakkının yok sayılmasına neden olacağı ve yasaların geriye yürümezliği ilkesinin ve kazanılmış hak ilkesinin ihlal edileceği yönündeki ve 5015 sayılı Yasa uyarınca bayilik ilişkisinin 49 yıla kadar kurulabileceği yönündeki iddialarında hukuki isabet bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, Rekabet Kurumu tarafından 20.07.2009 tarihinde internet sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulan, Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34., 35., 36., 37., ve 38. maddeleri ile 01.06.2009 tarihinde internet sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulan, akaryakıt sektöründe intifa sözleşmelerinin muafiyetten yararlanma süresinin en fazla beş yıl olarak belirtildiğine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.03.2009 tarihli, 09-09/186-56 ve 09-09/187-57 sayılı kararlarının ve "duyuru" niteliğindeki düzenleyici işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin usule yönelik itirazları yerinde görülmemiştir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde ise, maddede sayılan şartların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği; muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği; Kurul'un, şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hükmü getirilmiştir.

Rekabet Kurulunca, Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmanın koşullarını belirlemek amacıyla çıkarılan, 2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliğleri ile Değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (Tebliğ) ile üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar -dikey anlaşmalar- bu Tebliğ'de belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuş; "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü", alıcının (bayinin) anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük olarak tanımlanmış; Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde ve Tebliğin Açıklanmasına Dair Kılavuz'da da; alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin büyük önem taşıdığı ve süresi belirsiz olan veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğünün belli istisnalar dışında mümkün olmadığı belirtilerek, bu tür sözleşmelere grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurula bağlanmış; Kılavuz'un 32.-40. maddelerinde ise rekabet etmeme yükümlülüğünün nasıl uygulanacağı örnekleriyle birlikte açıklanmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümlerinin incelenmesinden; alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması halinde, ilgili sözleşmeye grup muafiyetinin uygulanmayacağı, başka bir anlatımla sözleşmenin Kanun'un 4. maddesine aykırı hale geleceği, öte yandan Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki "muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

getirilmesine bağlanabileceği" hükmünden hareketle de belli koşulların bulunması halinde belli yükümlülükler getirilerek beş yıllık süreyi aşan dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanabileceği anlaşılmakta olup, davacı şirket tarafından iptali istenilen Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34., 35., 36., 37., ve 38. maddelerinin rekabet etmeme yükümlülüğünün nasıl uygulanması gerektiğinin açıklandığı, belirtilen düzenlemelerin üst hukuk normlarına aykırı bir yönünün bulunmadığı görülmektedir.

Davacı şirket tarafından Rekabet Kurulu'nun yakın zamanda aldığı kararlarında bayilik sözleşmelerine on yıla kadar muafiyet tanınmasına karar verildiğinden, Kurul'un beş yılı aşan süreleri de artık hukuka uygun olarak kabul ettiği belirtilmektedir. Söz konusu Kurul kararının incelenmesinden; davacı şirket ile bayisi arasında imzalanacak olan bayilik ve kira sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmaya; söz konusu anlaşmanın, daha önce üzerinde hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde kurulacak yeni akaryakıt istasyonlarına ilişkin olmaları ve akaryakıt istasyonuna özgü yatırımların dağıtıcı tarafından üstleniliyor olması dikkate alınarak, bayinin beşinci yılın sonunda, Opet Petrolcülük A.Ş. tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmaları sona erdirebilmeleri konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, on yıla kadar muafiyet tanınmasına karar verildiği, başka bir deyişle bayiye beşinci yılın sonunda anlaşmayı sona erdirebilme konusunda yetki verildiği görüldüğünden ve belirtilen Kurul kararının Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki "muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği" hükmünden hareketle belli koşul ve yükümlülüklerle dayalı olarak alındığı anlaşıldığından davacı şirket iddialarına itibar edilmemiştir.

Öte yandan, 18.09.2003 tarih ve 25233 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2003/3 sayılı Tebliğ'le Tebliğ'e "Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanabilmesi için; bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yukarıdaki 1 inci madde ile getirilen değişikliğe uygunluğunun sağlanması gerekir. Bu süre içerisinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinde öngörülen yasaklama uygulanmaz." yönünde geçici madde eklenmiştir.

Akaryakıt dağıtım sektöründeki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun belirlenmesine yönelik Rekabet Kurulu'nun 15.11.2006 tarih ve 06-84/1059-306 sayılı kararıyla rekabet yasağı yönünden yukarıda getirilen ve geçici madde ile belirlenen geçiş dönemi incelenerek; beş yıl olarak belirlenen rekabet yasağının, 2003/3 sayılı Tebliğ ile teşebbüslerin mevcut anlaşmalarını iki yıl içerisinde bu değişikliğe uygun hale getirilmesinin kurula bağlandığı, mevcut sözleşmelerdeki bu değişikliklerin hangi surette yapılacağı ve bunların kalan uygulama sürelerinin nasıl belirleneceği konusuna Rekabet Kurulu'nun

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

26.01.2006 tarih ve 06-04/55-13 sayılı kararında açıklık getirildiği, buna göre; 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve rekabet etme yasağı süresi beş yılı aşan sözleşmelerden 18.09.2005 tarihi itibarıyla uygulama süresinin beş yıldan az olanlarda herhangi bir değişiklik yapmaya gerek olmayıp, bunların süresinin sonuna kadar geçerli olduğu, 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan sözleşmelerin 18.09.2010 tarihine kadar geçerli olup sözleşme tadillerinin buna göre yapılması gerektiği, 18.09.2005 tarihi itibarıyla rekabet yasağının süresi beş yılı geçenlerin, imzadan itibaren "en yüksek yasal hadde indirilmekte" ve beş yıllık azami süre dolana kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in öngördüğü koşulları sağladığı sonuçlarına varılmıştır.

Görüldüğü üzere, 2003/3 sayılı Tebliğ ile bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği 18.09.2003 tarihi itibarıyla, bu tarihten önce dağıtıcılar ile bayiler arasında kurulan sözleşmelere yönelik olarak, bu sözleşmelerin süresinin Tebliğ'e uygun hale getirilmesi amacıyla iki yıllık geçiş sürecinin getirildiği, Kurul tarafından geçiş sürecini irdelleyen kararlarında da, 18.09.2003 tarihinden önce kurulan bayilik-dağıtıcı ilişkisinin, en son 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerinden yararlanacağı, bu tarihten sonra ise gerekli değişikliklerin yapılmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği anlaşılmaktadır.

Dairemizin 13.05.2008 tarih ve E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararı ile Rekabet Kurulu'nun 02.10.2003 tarih ve 03-64/770-356 sayılı kararında da belirtildiği üzere; akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hale gelmesindeki en önemli unsur, uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa hakları oluşturmaktadır. Özellikle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ve bu tesbitin sözleşmenin süresine bağlı olması, işletme ve kira sözleşmesinin arasındaki bağlantının ortaya konulmasını gerektirmektedir.

Uygulamada; akaryakıt sektöründe sağlayıcı/dağıtıcı ile bayi arasında akaryakıt satış ve servis istasyonlarına ilişkin işletme sözleşmesi yapıldığı, dağıtıcının öncelikle mülkiyeti bayilere ait olan yerleri uzun süreler için (15-20 yıl) kiraladığı ve tapuya şerh verdirerek bu hakkını güçlendirdiği, daha sonra kiraladığı yerlerin maliklerine bu yerlerde satış/servis istasyonu işletme hakkını tanıdığı, dolayısıyla, dağıtıcı ile bayiler arasındaki hukukî ilişkinin temelini, işletme sözleşmesi ve kira sözleşmesi olmak üzere iki ayrı sözleşme oluşturduğu, başka bir anlatımla, dağıtıcının öncelikle araziye sahibi olan bayiden uzun süreliğine kiraladığı, daha sonra aynı bayiye istasyonun işletmesini verdiği, işletme sözleşmesinin ve kira sözleşmesinin bazı maddelerinin bu iki sözleşme arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu, böylece, şerh edilmiş kira sözleşmeleri ile bayinin işletme sözleşmelerini feshetmesinin önlenildiği ve dağıtıcı tarafından yapılmış olan yatırımların bir tür teminat altına alındığı, bayi işletme sözleşmesini feshetse bile, dağıtıcının şerh edilmiş kira sözleşmeleri sayesinde kira sözleşmesi süresince kiracının sahip olduğu hakları elinde bulundurabildiği ve başkasına verebildiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

Belirtilen nedenlerden hareketle, sektördeki bir bayinin dağıtıcısını şikâyeti sonucunda alınan Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava sonucu Dairemizin 13.05.2008 tarih ve E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararında; işletme sözleşmesinin birer yıl süreli yapıldığı ve bu sözleşmenin dağıtıcı tarafından tek taraflı olarak feshedildiği anlaşılma birlikte, kira sözleşmesinin işletme sözleşmesine olan etkisi nedeniyle işletme sözleşmesi de kira sözleşmesiyle birlikte 2017 yılı itibariyle sona erecek bulunduğundan, taraflar arasında imzalanan işletme sözleşmesinin süresinin belirsiz hale geldiği yolunda ciddi bulguya ulaşıldığı, bu durumda, Tebliğ hükümleri uyarınca, belirsiz bir süre için veya beş yıldan daha uzun bir süre için anlaşma yapılarak bayiye rekabet etmeme yükümlülüğünün getirilmesi, anlaşmayı Tebliğ dışına çıkarabileceğinden, şikâyete konu olan işletme sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine uygunluk denetiminin yapılması gerektiği gerekçesiyle Rekabet Kurulu kararının iptaline karar verilmiş, bu karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Bu aşamada, Rekabet Kurumu'na dağıtıcı ile bayi arasındaki intifa hakkı ve bayilik sözleşmelerinin süreleriyle ilgili olarak dağıtıcılar tarafından yapılan şikâyetle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından 05.03.2009 tarihli, 09-09/186-56 ve 09-09/187-57 sayılı kararlar alınmıştır. Dairemizin 13.05.2008 tarih ve E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararı ile akedemisyenlerden alınan görüşler doğrultusunda verilen bu kararlarda özetle; istasyon üzerinde dağıtıcı lehine tesis edilen intifa hakkı devam ettiği sürece, mevcut koşullarda beş yıllık bayilik sözleşmesi süresinin anlamsız kaldığını, bu sürenin sonunda bayinin belirli bir cezaî şart ödemek suretiyle de olsa bir başka dağıtıcı ile anlaşma yaparak kendine ait istasyon üzerinde akaryakıt satış faaliyeti sürdürmesinin mümkün olamayacağını gösterdiği, bunun sonucu olarak bayiye kalan tek seçeneğin, akaryakıt satış faaliyetini sürdürmek istediği sürece dağıtıcı ile olan akaryakıt bayilik sözleşmesini her defasında yenilemek olduğu, bu nedenle dağıtıcı ile bayi arasında kurulan uzun süreli intifa hakkı tesisine ilişkin senet ile akaryakıt bayilik sözleşmesinin, aralarındaki gerek hukukî gerekse iktisadi ilişki nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında birlikte değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koyduğu, söz konusu anlaşmanın bir bütün olarak bu hükümler doğrultusunda ele alınması halinde; Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği; öte yandan Rekabet Kurulu'nun akaryakıt sektörüne yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde aldığı 15.11.2006 tarihli ve 06-84/1059-306 sayılı kararında rekabet yasağına ilişkin olarak yapmış olduğu değerlendirmede, 2003/3 sayılı Tebliğ ile öngörülen uyumlaştırmaya yönelik bir değişiklik yapılmamış olsa dahi, 18.09.2005'den önce yapılmış anlaşmaların 18.09.2010 tarihine kadar uygulama süresi bulunduğu belirtiltiği, bu karara paralel olarak; bayi ile dağıtıcı arasında intifa hakkı ve bayilik sözleşmesinden oluşan anlaşma bütünüünün de 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanacağı ve Kanun'un 4. maddesindeki yasaklama hükmünün uygulanmayacağı, 18.09.2010 tarihinden sonra ise 2002/2 sayılı Tebliğ'deki korumadan yararlanamayacağı, dolayısıyla geçiş döneminin sonu olan 18.09.2010 tarihine kadar şikâyet konusu hususun

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan muaf tutulduğu ve bu nedenle bu aşamada önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı, bu tarihten sonra ise taraflar arasında mevcut olan "rekabet yasağına dayalı iktisadi ilişki"nin, her iki tarafın da rızası olmaksızın herhangi bir sebeple uzatılmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceğine karar verilerek, bayi tarafından yapılan şikâyet reddedilmekle birlikte geleceğe yönelik olarak kararlar alınmıştır.

Sektörde benzer nitelikte olup, Rekabet Kurulu'nun önüne gelebilecek diğer uyuşmazlıklar için de geçerli olacak yaklaşımın çerçevesini çizen ve Kurul'un 05.03.2009 tarihinde aldığı kararların içerdiği unsurlara özgü bulunan sonuç bölümü, Rekabet Kurumu'nun internet sitesinde yayımlanarak akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslere duyurulmuştur. Belirtilen duyuruya göre;

"1. 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde koşulları belirtilen muafiyetten yararlanabilmek bakımından, alıcılar üzerine getirilen rekabet yasağının süresinin beş yılı aşmaması gerektiğine,

2. Taraflar arasındaki bayilik sözleşmesi ile bağlantılı kredi sözleşmeleri, ekipman sözleşmeleri, uzun süreli kira sözleşmeleri ya da uzun süreli intifa hakkı tanınması gibi şahsi ya da aynı hakların da rekabet yasağının süresini fiilen uzatacak şekilde kullanılamayacağına,

3. Bu tür sözleşmelerin varlığı halinde, beş yılı aşan süreler bakımından, 2002/2 sayılı Tebliğ'de tanınan muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına,

4. Dikey anlaşmalarda yer alan rekabet yasağına ilişkin hükümlerin, 2002/2 Sayılı Tebliğ'in 5. maddesiyle uyumlu hale getirilmesine ilişkin geçiş sürecinin 18.09.2003 tarihinde başlayıp, 18.09.2005 tarihinde sona erdiğine, bu çerçevede;

5. 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve süresi beş yılı aşan sözleşmelerin, Rekabet Kurulu tarafından uygulanan "azami hadde indirme" ilkesi gereğince 18.09.2010 tarihine kadar Tebliğ'de yer alan muafiyetten yararlanabileceğine ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına,

6. 18.09.2005 tarihinden sonra yapılan sözleşmelerin, süreleri ne olursa olsun, yapıldıkları tarihten itibaren ilk beş yıllık süre boyunca muafiyetten yararlanabileceğine, beş yılı aşan süreler bakımından Tebliğ'de belirtilen muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına,

7. Dağıtıcı ile bayi arasında imzalanan bayilik sözleşmesinin ve buna bağlı olarak intifa sözleşmesinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca muafiyetten yararlanabileceğine, bu nedenle bu aşamada ön araştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına,

8. Bu tarihten itibaren intifa hakkı çerçevesinde bayilerin yeniden sözleşme yapmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem başlatılacağına ilişkin taraflara bildirilmesine" karar verildiği belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere; alıcıya getirilen rekabet yasağının süresi bayi ile dağıtıcı arasında kurulan ilişkinin sektörde rekabetin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

nedenle Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendi ile rekabet yasağı içeren dikey anlaşmaların süresinin, belirsiz süreli veya beş yılı aşması halinde bu tür sözleşmelere grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurala bağlanmış bulunmaktadır. Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere, akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hale gelmesindeki en önemli unsur, uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa hakları oluşturmaktadır. Özellikle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ve bu tesbitin sözleşmenin süresine bağlı olması, işletme ve kira sözleşmesinin arasındaki bağlantının ortaya konulmasını gerektirmektedir. Yargı kararında gerekçe haline gelen bu durumu dikkate alan Rekabet Kurulu tarafından bayilik sözleşmeleriyle bu sözleşmeye süre yönünden etkisi bulunabilen intifa hakkı, kira sözleşmesi ve kredi sözleşmesi gibi sözleşmeleri birlikte değerlendirerek, bayi ile dağıtıcı arasında kurulacak ilişkinin sektörü rekabete kapama etkisinin ortadan kaldırılması ve her beş yılda bir bayinin başka bir dağıtıcıyla çalışabilmesi amacıyla, bu alanda rekabetin tesisine yönelik olarak alındığı anlaşılan Kurul kararlarında ve bu kararların sektörde faaliyette bulunan teşebbüslere duyurulmasına yönelik işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacı şirket tarafından, Kurum tarafından bayilik sözleşmelerinin, intifa ve kira sözleşmeleriyle birlikte geçmişe etkili şekilde uygulanmasının, kurulmuş olan intifa hakkının yok sayılmasına neden olacağı, bu şekilde yasaların geriye yürümezliği ilkesinin ve kazanılmış hakların ihlâl edileceği ileri sürülmekte ise de; bu haktan sözedebilmek için, belirtilen hakların yeni düzenlemeden önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekmektedir. Başka bir anlatımla, bu konuda teşebbüslere yönelik olarak öncesinde hak sağlayıcı bireysel bir işlemin tesisi gerektiği açıktır. Bu durumun da ancak, Kurul tarafından bayiler ile dağıtıcıların bayilik sözleşmelerinin sürelerini, bu sözleşmeye süre yönünden etki eden intifa hakkı, kira ve kredi sözleşmeleri gibi sözleşmelerle birlikte incenip, bu ilişkiye Kanun'un 5. maddesi uyarınca muafiyet tanınması halinde, geriye yürümezliği ilkesi ya da kazanılmış hakların ihlâl edileceği ileri sürülebileceğinden, davacı şirketin aksi yöndeki iddiaları yerinde görülmemiştir.

Yine davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde 5388 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle sözleşmeleri beş yıllı sınırlayan yasal sürenin kaldırıldığı, Kanun'daki bu değişikliğe rağmen, 2002/2 sayılı Tebliğ'de sözleşmelerin beş yıllı sınırlayan hükmün aynen kaldığı, bu kuralın yasal bir dayanağının kalmadığı ileri sürülmekte ise de, Kanun'un 5. maddesindeki "Muafiyet kararları en çok beş yıl için verilir" yönündeki hüküm 5388 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle kaldırılmakla birlikte maddedeki yeni düzenleme "muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği" yönünde olması karşısında, yeni hükümlerle kurulacak dikey ilişki yönünden Kurul'un takdir hakkının daha da genişletildiği sonucuna varıldığından, davacı şirketin bu iddiası da dava konusu işlemleri sakatlar nitelikte bulunmamıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5164
Karar No : 2010/5457

Özel hukuk hükümlerine göre kurulan intifa hakkı ve kira sözleşmelerine, doğrudan bu hakların ortadan kaldırılması ya da terkinin ve yine bu haklardan kaynaklanan tarafların edimlerine ilişkin olarak Rekabet Kurulu tarafından bir karar alınmadığı görüldüğünden, alınan söz konusu kararlarla da bu sözleşmelerin bayilik sözleşmesine etkisi incelendiğinden ve bu kararların belirtilen etkinin rekabet hukuku kapsamında kalınarak irdelendiği anlaşıldığından, davacı şirketin bu iddiası ve diğer iddiaları yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 126,80-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücreti ile kullanılmayan 28,15-TL yürütmenin durdurulması harcının istemi halinde davacıya iadesine, 28.06.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Turan	Zümrüt	H. Neşe	Gürsel
ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	SARI	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç	: 81,80-TL
Posta Gideri	: <u>45,00-TL</u>
TOPLAM	:126,80-TL

